

Наталія Зайка
(м. Переяслав)

ПОШАНУВАННЯ МИХАЙЛА ІВАНОВИЧА СІКОРСЬКОГО: МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОГО РУШНИКА

Описано комплекс культурологічних заходів «Український рушник у житті Михайла Івановича Сікорського», які проводилися 10 жовтня 2018 р. та 7 листопада 2019 р. у рамках відзначення днів пам'яті Героя України М. І. Сікорського.

Ключові слова: *М. І. Сікорський, Переяслав, музей, культура, український рушник.*

«Український рушник у житті Михайла Івановича Сікорського» – під такою назвою упродовж 2018–2019 рр. в Музеї українського рушника Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» було проведено низку заходів у рамках відзначення днів пам'яті фундатора переяславських музеїв, Героя України Михайла Івановича Сікорського. Їх метою було: висвітлити внесок М. І. Сікорського в створення музеїв НІЕЗ «Переяслав» (зокрема, й Музею українського рушника); розкрити значення українського рушника в житті Сікорського; представити рушник як пам'ятку-атрибут сакрального мистецтва; виховати в учнів почуття гордості за свій народ, рідний край на прикладі видатного музеєзнавця, пам'яткоохоронця, громадського діяча М. І. Сікорського.

10 жовтня 2018 р. у Музеї українського рушника відбулось відкриття фотовиставки «Життєвий шлях М. І. Сікорського» в рамках проведення культурологічного заходу «Український рушник у житті Михайла Івановича Сікорського». На відкриття завітали колеги, ветерани музейної справи, заслужені працівники культури України – Козій Ганна Іванівна та Бузян Галина Миколаївна, музейний фотограф Воловик Володимир Федорович, вишивальниця Лазенко Ніна Іванівна. Також учасниками стали учні 9 класу ЗОШ №2, учні та викладачі музичної школи ім. Павла Сениці, учні Переяслав-Хмельницького центру професійно-технічної освіти, співробітники НІЕЗ «Переяслав» (Рис. 1). З вітальним словом виступила Г. І. Козій, поділилася своїми спогадами про М. І. Сікорського, про співпрацю та створення ряду музейних експозицій під його керівництвом.

Рис. 1. Музей українського рушника. Культурологічний захід «Український рушник у житті Михайла Івановича Сікорського». Загальна світлина. 10. 10. 2018 р.

Завідувач Музею українського рушника Наталя Заїка розповіла про історію створення музею, про формування колекції рушників. Відмітила, що будуючи щороку нові музеї, М. І. Сікорський при оформленні композиційних вузлів надавав великого значення українському рушнику. Яскравий, святковий – він був доречним у кожній експозиції не тільки як декор, а й, в першу чергу, як органічна складова національної культури. Вишиті й ткані рушники з легкої руки директора стали візитною карткою як стаціонарних експозицій, так і виставкових залів.

7 листопада 2019 р. у приміщенні Центральної районної дитячої бібліотеки відбувся культурологічний захід «Український рушник у житті Михайла Івановича Сікорського», організатором якого стали працівники бібліотеки та автор цього допису – Н. Л. Заїка. На свято завітали учні та вчителі ЗОШ № 2, музейники-ветерани, громадські діячі, друзі, колеги, однодумці світоча музейної справи на Переяславлщині. Модератором заходу виступила завідувач Музею українського рушника Н. Л. Заїка. Концертну програму розпочала вчителька англійської мови Сидоренко Людмила Володимирівна, у виконанні якої прозвучала пісня «Українська родина».

Про життєвий шлях М. І. Сікорського розповіли учні 8-А класу Баран Анастасія, Коврак Анастасія, Крумка Діана, про історію українського рушника – учениця 8-А класу Сушко Анна.

Спогадами про Михайла Івановича та співпрацею з ним поділилася з присутніми ветеран музейної справи, заслужений працівник культури України Г. І. Козій. У своєму виступі вона висвітлила внесок М. І. Сікорського у створення музеїв НІЕЗ «Переяслав», зокрема, й Музею історії українського рушника», що свого часу містився в церкві Бориса та Гліба. Значення українського рушника в житті М. І. Сікорського розкрила у своєму виступі Годліна Лариса Олексіївна – ветеран музейної справи, заслужений працівник культури України, у минулому головний зберігач фондів НІЕЗ «Переяслав».

Іван Петрович Якименко (міський голова м. Переяслава в 2006–2010 рр.) – близький друг і соратник М. І. Сікорського – розповів про вагомий внесок, який той зробив у культурний розвиток нашого міста.

Громадський діяч, близький друг і однодумець Михайла Івановича – Тесленко Ольга Олексіївна (заступник міського голови м. Переяслава в 1976–1999 рр.) розповіла про «Пропозиції М. І. Сікорського про перетворення міста Переяслав-Хмельницький в ідеологічний туристичний центр дружби народів із залученням усіх областей України», подані ним у 1985–1986 рр. у партійні органи. Поділилась спогадами про матеріали, які піднімались виконкомом у 1985–1986 рр. перед урядом, партійними органами України про розвиток міста, як одного з найдревніших осередків історії й культури України, що базувалися на пропозиціях М. І. Сікорського. Цьому проекту Ольга Олексіївна дала назву – «Заповіт Сікорського».

Виступи вдало доповнили музичні номери, підготовлені учнями ЗОШ № 2 під керівництвом вчителя української мови та літератури Наталії Валеріївни Іванець. Учні 9 класу Юлія Брик та Альона Братчик акапельно заспівали пісню «Сіла птаха», яку дуже любив Михайло Іванович. У виконанні учня 7-Б класу Богдана Гуленка прослухали музичну композицію на вірш Т. Шевченка «Перебендя». Пісні «Мир над Україною» та «Зоре моя вечірняя» заспівала учениця 10-А класу Анна Брик. Учениця 5-А класу Аріна Варивода виконала музичну композицію на скрипці, Богдан Руденко на саксофоні – композицію на вірш Т. Шевченка «Реве та стогне Дніпр широкий». Учениці Вікторія Ярема та Анастасія Каменська прочитали поетичні твори «Якби ви знали паничі» і «Думка». Пісню «Ой ходить сон» виконала учениця 7-А класу Аліна Брик.

Подяки учасникам культурологічного заходу «Український рушник у житті Михайла Івановича Сікорського» від генерального директора НІЕЗ «Переяслав» О. М. Лукашевича вручив Якименко Іван Петрович.

У статті «Людина-легенда» голова громадської культурно-просвітницької організація «Переяславський Скарб», кандидат історичних наук Тарас Нагайко пише: «Творчий шлях Михайла Івановича Сікорського – це ціла епоха, увінчана численними подіями, творчими ініціативами, задумами та звершеннями. Сьогодні кожен може впевнено сказати: якби не було М. І. Сікорського, то й Переяслав, вочевидь, не називали б шанобливо «місто музеїв», а його неповторна тисячолітня аура не набула б такої винятковості, що вирізняє це прадавнє місто з-поміж інших українських міст та містечок. Невипадково відомий український літератор та журналіст Микола Махінчук влучно назвав його творіння «переяславським скарбом». Залишений ним для нащадків спадок змушує нас, сучасників, схилити в пошані голову перед творчим генієм людини, яка змогла зібрати неоціненний культурно-духовний скарб, що став гордістю та окрасою як переяславського краю так і України загалом. Той, хто на це спромігся, присвятивши цій справі все життя, є справжнім творцем нашої пам'яті, нашого духу, нашої долі»¹.

Михайло Іванович прожив довге, непросте, яскраве, насичене подіями життя, показав приклад відданого й безкорисливого служіння своїй Батьківщині, Переяславу, його музеям, повністю присвятивши себе українській культурі. Йому вдалося створити багато музеїв, 24 з яких сьогодні входять до структури Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав». Переяславські музеї – дітище М. І. Сікорського – перетворили давнє місто Переяслав на видатний осередок культури й духовності, скарбницю пам'яток історії національної та світової культури, один із найвідоміших туристичних центрів України.

¹ Моє життя – мої музеї...: [зб. матеріал. До 90-річчя від дня народження Героя України М. І. Сікорського] / [упоряд. та коментар.: О. Горбовий, Т. Нагайко; ред. Т. Нагайко; вступ. ст. Л. Новохатько]. 2-ге вид., перероб. та доп. Переяслав-Хмельницький: ФОП О. М. Лукашевич, 2013. С. 10.